Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/2329

23.10.2026

AANBEVELING (EU) 2026/2329 VAN DE COMMISSIE

van 21 oktober 2026

betreffende de monitoring van de aanwezigheid van N-nitrosaminen in levensmiddelen

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 292,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) heeft in 2023 een advies uitgebracht over de risico's voor de gezondheid van de mens in verband met de aanwezigheid van N-nitrosaminen (N-NA's) in levensmiddelen ([1]). In dat advies heeft de EFSA tien carcinogene N-nitrosaminen (TCNA's) beoordeeld waarvan bekend is dat zij in levensmiddelen voorkomen, namelijk N-nitrosodimethylamine (NDMA), N-nitrosomethylethylamine (NMEA), N-nitrosodiëthylamine (NDEA), N-nitrosodipropylamine (NDPA), N-nitrosodibutylamine (NDBA), N-nitrosomethylaniline (NMA), N-nitrososarcosine (NSAR), N-nitrosomorfoline (NMOR), N-nitrosopiperidine (NPIP) en N-nitrosopyrrolidine (NPYR). Zij concludeerde dat de blootstellingsmarge (margin of exposure — MOE) voor TCNA's bij hogere blootstellingsniveaus aanleiding geeft tot bezorgdheid over de gezondheid.

(2) De EFSA heeft aanbevolen om meer gegevens te verzamelen over de aanwezigheid van TCNA's in verwerkt vlees en andere verwerkte levensmiddelen en in producten die op verschillende manieren zijn gekookt, met en zonder toevoeging van de levensmiddelenadditieven nitraten (E 251-252) en nitrieten (E 249-250). Zij heeft ook aanbevolen om gegevens te verzamelen over het mogelijk voorkomen in levensmiddelen van kankerverwekkende N-NA's anders dan TCNA's. Daarnaast heeft zij aanbevolen om meer werkzaamheden uit te voeren voor de standaardisering van een gevoelige analysemethode om zowel vluchtige als niet-vluchtige carcinogene N-NA's in verschillende levensmiddelen te kwantificeren. Tot slot heeft de EFSA aanbevolen meer informatie te verzamelen over de factoren die leiden tot relatief hoge concentraties N-NA's in bepaalde levensmiddelen, zodat kan worden vastgesteld welke maatregelen de aanwezigheid van N-NA's in die levensmiddelen voorkomen of verminderen.

(3) De resultaten van de monitoring van N-nitrosaminen moeten betrouwbaar en vergelijkbaar zijn, en het is van bijzonder belang dat de analysemethode een lage bepaalbaarheidsgrens (LOQ) heeft. Het is dan ook passend aanbevelingen te doen over de bemonstering en analysemethoden.

(4) Het is dan ook passend om aan te bevelen N-NA's in levensmiddelen te monitoren en vast te stellen welke factoren tot hoge gehalten aan die stoffen leiden, en om meer informatie te verzamelen over de maatregelen die worden aanbevolen om de aanwezigheid van N-NA's in deze levensmiddelen te voorkomen of te verminderen,

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

1. De lidstaten zouden in samenwerking met exploitanten van levensmiddelenbedrijven de aanwezigheid van N-NA's, of ten minste van TCNA's, in levensmiddelen, met name in gezouten vleesproducten, verwerkte vis, alcoholhoudende dranken, verwerkte groenten, verwerkte granen, melk en zuivelproducten, en gefermenteerde, gepekelde en gekruide levensmiddelen, moeten monitoren.

2. Er wordt aanbevolen om de bemonstering met het oog op monitoring overeenkomstig Verordening (EG) nr. 333/2007 van de Commissie ([2]) uit te voeren. Analysemethode zouden moeten worden gebaseerd op tandemmassaspectrometrie (MS/MS) hetzij met vloeistofchromatografie (LC-MS/MS) hetzij met gaschromatografie (GC-MS/MS). Wanneer er detectie via de analyse van thermische energie wordt gebruikt of andere analysemethoden worden toegepast, zou er bewijs moeten bestaan dat hiermee betrouwbare resultaten voor afzonderlijke N-NA's worden gegenereerd.

([1]) EFSA-Contam-panel (EFSA-panel voor contaminanten in de voedselketen), "Scientific Opinion on the risk assessment of N-nitrosamines in food", *EFSA Journal* 2023;21(3):e07884, 278 blz., https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.7884.

([2]) Verordening (EG) nr. 333/2007 van de Commissie van 28 maart 2007 tot vaststelling van bemonsteringswijzen en analysemethoden voor de controle op de gehalten aan sporenelementen en procescontaminanten in levensmiddelen (PB L 88 van 29.3.2007, blz. 29. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/333/oj).

3. Voor de bepaling van de aanwezigheid van TCNA's anders dan NSAR zou de bepaalbaarheidsgrens (LOQ) lager moeten zijn dan 1 µg/kg, en voor andere N-NA's niet hoger dan 5 µg/kg. Voor NSAR zou de LOQ zo laag mogelijk moeten zijn.

4. De lidstaten zouden, in samenwerking met de exploitanten van levensmiddelenbedrijven, onderzoeken moeten uitvoeren om de factoren in kaart te brengen die leiden tot hoge concentraties N-NA's in levensmiddelen, en zij zouden informatie moeten verzamelen over de maatregelen die moeten worden genomen om de aanwezigheid van N-NA's in de betrokken levensmiddelen te voorkomen of te verminderen.

5. De lidstaten en exploitanten van levensmiddelenbedrijven zouden de EFSA de verzamelde gegevens moeten verstrekken die in één databank moeten worden opgenomen overeenkomstig de voorschriften van de richtsnoeren van de EFSA inzake standaardmonsterbeschrijving (Standard Sample Description — SSD) voor levensmiddelen en diervoeders en de aanvullende specifieke rapportagevereisten van de EFSA ([3]). In het geval van verwerkt vlees en andere verwerkte levensmiddelen zouden zij moeten vermelden of er nitraten of nitrieten als levensmiddelenadditieven zijn gebruikt. Bij rapportage van de som van TCNA's moet de gerapporteerde som, naast de niveaus van de afzonderlijke N-nitrosaminen, de ondergrens van de som van de afzonderlijke N-nitrosaminen zijn.

Gedaan te Brussel, 21 oktober 2026.

Voor de Commissie
Olivér VÁRHELYI
Lid van de Commissie

([3]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.